

Fra drøm
til realitet

Kvartalsregnskap 4. kvartal 2015

Hovedtall	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	14
Balanse	15
Endring i egenkapital	16
Kontantstrømoppstilling	17
Noter til regnskapet	18-28
Note 1 Regnskapsprinsipper	18
Note 2 Resultatførte nedskrivninger på utlån og garantier	19
Note 3 Balanseførte nedskrivninger på utlån og garantier	19
Note 4 Misligholdte og tapsutsatte engasjement	19
Note 5 Øvrige eiendeler	20
Note 6 Annen gjeld	20
Note 7 Innskudd fra kunder fordelt på sektorer og næringer	20
Note 8 Utlån til kunder fordelt på sektorer og næringer	21
Note 9 Kapitaldekning	21
Note 10 Finansielle derivater	23
Note 11 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	23
Note 12 Segmentrapportering	24
Note 13 Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter	25
Note 14 Pensjon	26
Note 15 Salg av utlån	27
Note 16 Likviditetsrisiko	27
Note 17 Opplysning om virkelig verdi	27
Note 18 Hendelser etter balansedagen	28
Resultat fra kvartalsregnskapene	29
Kontaktinformasjon og finanskalender 2016	31

Hovedtall SpareBank 1 SR-Bank konsern

Resultatsammendrag	01.01.15 - 31.12.15		01.01.14 - 31.12.14	
	mill kr	%	mill kr	%
Netto renteinntekter	2.593	1,42	2.404	1,45
Netto provisjons- og andre inntekter	1.532	0,84	1.732	1,04
Netto inntekter fra finansielle investeringer	304	0,17	778	0,47
Sum netto inntekter	4.429	2,42	4.914	2,96
Sum driftskostnader	1.863	1,02	2.056	1,24
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	2.566	1,40	2.858	1,72
Nedskrivninger på utlån og garantier	420	0,23	257	0,15
Driftsresultat før skatt	2.146	1,17	2.601	1,57
Skattekostnad	400	0,22	506	0,30
Resultat etter skatt	1.746	0,96	2.095	1,26

	31.12.15	31.12.14
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning ¹⁾	10,8 %	14,2 %
Kostnadsprosent ²⁾	42,1 %	41,8 %
Gjennomsnittlig rentemargin ³⁾	1,42 %	1,45 %
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	155.190	141.620
Brutto utlån til kunder inkludert SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	183.896	174.492
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder ⁴⁾	9,6 %	17,7 %
Utlånsvekst inkludert SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	5,4 %	4,7 %
Innskudd fra kunder	89.444	81.489
Innskuddsvekst siste 12 måneder	9,8 %	13,7 %
Forvaltningskapital	192.049	174.926
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	182.768	166.017
Nedskrivninger på utlån og mislighold		
Nedskrivning i prosent av utlån ⁵⁾	0,28 %	0,20 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,55 %	0,30 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,35 %	0,36 %
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	13,3 %	11,5 %
Kjernekapitaldekning	14,2 %	12,3 %
Kapitaldekning	16,7 %	14,5 %
Kjernekapital	16.882	14.828
Risikovektet balanse	119.124	120.189
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	6,3 %	6,1 %
Likviditet		
Likviditetsdekning (LCR) ⁶⁾	128 %	94 %
Innskuddsdekning	57,6 %	57,5 %
Kontor og bemanning		
Antall kontor	49	50
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1.161	1.106

SpareBank 1 SR-Bank aksjen	31.12.15	31.12.14	31.12.13	31.12.12	31.12.11
Børskurs	39,30	52,50	60,25	37,20	40,70
Børsverdi (millioner kroner)	10.051	13.427	15.409	9.514	5.182
Bokført egenkapital pr aksje (inkludert utbytte) (konsern)	66,14	60,28	55,00	49,48	48,75
Resultat pr aksje, i kr	6,83	8,20	7,28	5,33	5,42
Utbetalt utbytte pr aksje	1,50	2,00	1,60	1,50	1,50
Pris / Resultat pr aksje	5,75	6,40	8,28	6,98	7,51
Pris / Bokført egenkapital	0,59	0,87	1,10	0,75	0,83
Effektiv avkastning ⁷⁾	-21,3 %	-10,2 %	66,0 %	-4,9 %	-23,8 %

¹⁾ Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

²⁾ Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

³⁾ Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

⁴⁾ Høy utlånsvekst i 2014 skyldes tilbakekjøp av lån fra SpareBank 1 Boligkreditt AS

⁵⁾ Nedskrivning på utlån i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån, annualisert

⁶⁾ Likvide aktiva dividert på netto likviditetsutgang i et 30 dagers alvorlig stressscenario

⁷⁾ Prosentvis endring i børskurs siste periode, inkludert utbetalt aksjeutbytte

Godt resultat, god kostnadskontroll, moderate tap og styrket soliditet

4. kvartal 2015

- Resultat før skatt: 477 mill kroner (553 mill kroner)
 - Resultat etter skatt: 442 mill kroner (448 mill kroner)
 - Egenkapitalavkastning etter skatt: 10,6 % (11,7 %)
 - Resultat pr aksje: 1,73 kroner (1,75 kroner)
 - Netto renteinntekter: 678 mill kroner (655 mill kroner)
 - Netto provisjons- og andre inntekter: 372 mill kroner (405 mill kroner)
 - Netto inntekter fra finansielle investeringer: -13 mill kroner (116 mill kroner)
 - Driftskostnader: 368 mill kroner (530 mill kroner)
 - Nedskrivning på utlån: 192 mill kroner (93 mill kroner)
- (4. kvartal 2014 i parentes)

Foreløpig årsresultat 2015

- Resultat før skatt: 2.146 mill kroner (2.601 mill kroner)
 - Resultat etter skatt: 1.746 mill kroner (2.095 mill kroner)
 - Egenkapitalavkastning etter skatt: 10,8 % (14,2 %)
 - Resultat pr aksje: 6,83 kroner (8,20 kroner)
 - Styret foreslår et utbytte på 1,50 kroner (2,00 kroner)
 - Netto renteinntekter: 2.593 mill kroner (2.404 mill kroner)
 - Netto provisjons- og andre inntekter: 1.532 mill kroner (1.732 mill kroner)
 - Netto inntekter fra finansielle investeringer: 304 mill kroner (778 mill kroner)
 - Driftskostnader: 1.863 mill kroner (2.056 mill kroner)
 - Nedskrivning på utlån: 420 mill kroner (257 mill kroner)
 - Samlet utlånsvekst siste 12 måneder: 5,4 % (4,7 %)
 - Innskuddsvekst siste 12 måneder: 9,8 % (13,7 %)
 - Ren kjernekapitaldekning: 13,3 % (11,5 %)
 - Kjernekapitaldekning: 14,2 % (12,3 %)
- (Pr 31. desember 2014 i parentes)

Resultat 4. kvartal 2015

Konsernets resultat før skatt ble 477 mill kroner (553 mill kroner), en reduksjon på 12 mill kroner fra 3. kvartal 2015. Egenkapitalavkastning etter skatt for kvartalet ble 10,6 % (11,7 %) mot 9,3 % i 3. kvartal 2015. Redusert resultat fra 3. kvartal 2015 skyldes flere forhold, hvor hovedeffektene kommer fra økte tapsavsetninger med 96 mill kroner samt ytterligere nedskrivninger på finansielle instrumenter som økte med 57 mill kroner fra 3. kvartal 2015. Den negative effekten fra disse postene ble motvirket av en kostnadsreduserende engangseffekt på pensjonskostnadene (curtailment) på 163 mill kroner. Resultatet fra den underliggende driften var solid, hvor både netto renteinntekter og netto provisjons- og andre inntekter økte, mens den normaliserte kostnadsveksten var lav.

Netto renteinntekter ble 678 mill kroner (655 mill kroner) mot 649 mill kroner i 3. kvartal 2015. Gjennomsnittlig rentemargin (netto renteinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital) var på 1,40 % i 4. kvartal 2015 (1,51 %) mot 1,39 % i 3. kvartal 2015.

Netto provisjons- og andre inntekter ble 372 mill kroner (405 mill kroner) mot 353 mill kroner i 3. kvartal 2015. Provisjonsinntektene fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt ble 53 mill kroner (90 mill kroner), en reduksjon på 2 mill fra 3. kvartal 2015. Inntekter fra eiendomsmevling var også stabile og ble redusert med 2 mill kroner fra 3. kvartal 2015 til 82 mill i 4. kvartal 2015. Andre provisjonsinntekter økte med 22 mill kroner og

kommer som følge av økte tilretteleggingshonorar og øvrige inntekter.

Netto inntekter fra finansielle investeringer ble -13 mill kroner (116 mill kroner) mot 12 mill kroner i 3. kvartal 2015. Inntekter fra eierinteresser økte med 32 mill kroner fra forrige kvartal, mens mottatt utbytte var uendret fra 3. kvartal 2015. Kurstap på finansielle instrumenter økte med 57 mill i 4. kvartal 2015 og skyldes blant annet tap på derivater, herunder innføring av avsetning for motpartsrisiko knyttet til derivater, i tråd med IFRS 13.

Driftskostnadene ble 368 mill kroner (530 mill kroner), en reduksjon på 61 mill kroner fra 3. kvartal 2015. Reduserte driftskostnader fra 3. kvartal 2015 skyldes i stor grad reduserte personalkostnader med 107 mill kroner, hovedsakelig grunnet reduserte pensjonskostnader. Effekten ble delvis motvirket av økte personalkostnader i ny virksomhet, SpareBank 1 Regnskapshuset SR. Pensjonskostnadene ble redusert med 163 mill kroner i 4. kvartal grunnet engangseffekt (curtailment) som følge av at alle ansatte som fortsatt var på ytelsesordning ble overført til innskuddsordning 1. januar 2016. I 3. kvartal var tilsvarende reduksjon i pensjonskostnad 63 mill kroner. Det ble i 4. kvartal 2015 foretatt en avsetning på 20 mill kroner for løpende omstillingskostnader. Øvrige driftskostnader økte med 46 mill kroner fra 3. kvartal 2015, blant annet på grunn av økte IKT kostnader samt en ekstraordinær merverdiavgifts korreksjon på 11 mill kroner.

Nedskrivning på utlån ble 192 mill kroner (93 mill kroner) mot 96 mill kroner i 3. kvartal 2015, hvorav gruppevise nedskrivninger utgjorde 51 mill kroner i 4. kvartal 2015. Økt nedskrivning på utlån i 4. kvartal 2015 gjaldt hovedsakelig nedskrivninger innenfor oljeservice relatert virksomhet, samt økte gruppevise nedskrivninger. Økning i gruppenedskrivninger i 4. kvartal kom som følge av økt risiko i et marked med vedvarende lav oljepris og økt usikkerhet.

Foreløpig årsresultat 2015

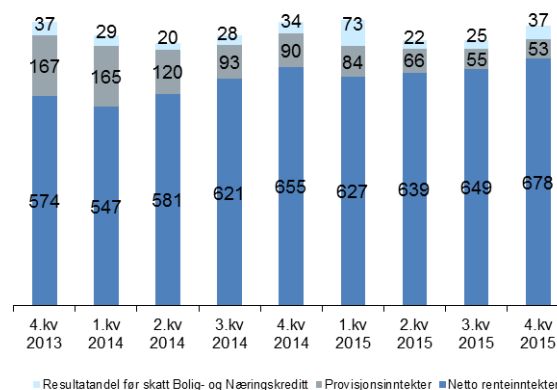
Konsernets resultat før skatt ble 2.146 mill kroner (2.601 mill kroner) i 2015, en reduksjon på 455 mill kroner fra 2014. Egenkapitalavkastningen for året ble redusert til 10,8 % (14,2 %) og kostnadsprosenten ble 42,1 % ved utgangen av 2015 mot 41,8 % i 2014. Redusert resultat kan i stor grad knyttes til netto inntekter fra finansielle investeringer. I 2014 var det en gevinst ved realisasjon av aksjene i Nets Holding AS på 202 mill kroner som delvis forklarer hvorfor

resultatet i 2015 ble lavere. I 2015 har et svakt marked for verdipapirer medført en resultatnedgang på inntekter fra finansielle investeringer, eksklusive Nets-effekten, på 272 mill kroner. I tillegg har nedskrivninger på utlån og garantier økt med 163 mill kroner fra 2014. Disse negative resultateffektene ble motvirket av en engangs kostnadsreduksjon i pensjonskostnaden (curtailment) på til sammen 226 mill kroner knyttet til overgang fra ytelsesordning til innskuddsordning fra 1. januar 2016. Underliggende foreligger det et solid resultat for 2015 med stabile driftsinntekter og lav kostnadsvekst.

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter i 2015 var 2.593 mill kroner (2.404 mill kroner). Netto renteinntekter må sees i sammenheng med provisjonsinntekter og resultatbidrag fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Provisjonsinntektene fra disse selskapene beløp seg til 258 mill kroner (468 mill kroner) i 2015, mens resultatbidragene før skatt var 157 mill kroner (111 mill kroner). Økt resultatbidrag kommer primært fra SpareBank 1 Boligkreditt som totalt for selskapet har inntektsført positive effekter av basisswapper knyttet til innlån i 2015, hvor konsernets andel var 94 mill kroner. Netto renteinntekter, provisjonsinntekter og resultatbidrag før skatt har i 2015 økt med totalt 25 mill kroner sammenlignet med 2014.

Fig. 1 Renteinntekter

Gjennomsnittlig rentemargin ble 1,42 % i 2015 mot 1,45 i 2014.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter utgjorde 1.532 mill kroner (1.732 mill kroner) i 2015. Av reduksjonen på 201 mill kroner fra året før skyldes 210 mill kroner reduserte provisjonsinntekter fra SpareBank 1

Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Reduksjonen kommer som følge av at konsernet i løpet av 2014 og 2015 kjøpte tilbake utlån fra kredittforetakene med til sammen 17,6 mrd kroner. Øvrige provisjonsinntekter økte med 0,7 % fra utgangen av 2014. Veksten kommer primært fra inntekter på regnskapstjenester i SpareBank 1 Regnskapshuset SR, men også forvaltningshonorar, forsikringsinntekter og garantiprovisjon bidrar positivt.

Inntekter fra eiendomsmegling ble redusert med 51 mill kroner i 2015 grunnet et svakt boligmarked i Stavangerregionen, spesielt i 2. halvår 2015.

Netto inntekter fra finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer utgjorde 304 mill kroner (778 mill kroner) i 2015. Kurstap på verdipapirer utgjorde 224 mill kroner (kursgevinst 181 mill kroner), og skyldes i all hovedsak kurstap på 275 mill kroner fra renteporteføljen, hvorav 74 mill kroner skyldes konsernets tradingportefølje, mens 201 mill kroner kan knyttes til konsernets likviditetsportefølje. Sistnevnte ble motvirket av positive effekter fra sikringsinstrumenter på til sammen 91 mill kroner. Kurstapet fra renteporteføljen kom i stor grad som følge av nedgang knyttet til verdivurdering av obligasjoner med fortrinnsrett holdt som likviditetsreserve, og verdivurdering av høyrenteobligasjoner i bankens tradingportefølje. Porteføljen av aksjer og egenkapitalbevis fikk et kurstap på 40 mill kroner (kursgevinst 232 mill kroner, inkl Nets effekt på 202 mill kroner). Nedskrivninger av porteføljen i SR-Investering utgjorde 24 mill kroner av dette kurstapet.

Konsernet har i utvidet resultat (mot egenkapitalen) ført 95 mill kroner som følge av salg av Visa Europe Ltd til Visa Inc. For nærmere informasjon se note 17.

Kursgevinst fra rente- og valutahandel utgjorde 89 mill kroner (55 mill kroner). Inkludert i denne kursgevinsten var en kostnad på 66 mill kroner (0 mill kroner) som blant annet skyldes tap på derivater, herunder innføring av avsetning for motpartsrisiko knyttet til derivater i tråd med IFRS 13, mens 88 mill kroner i inntekt (12 mill kroner) skyldes positive effekter av basisswapper knyttet til innlån, herav 37 mill kroner ble realisert i 2015.

Utbytte utgjorde 17 mill kroner (36 mill kroner), mens inntekter fra eierinteresser ble redusert med 84 mill kroner fra 506 mill kroner i 2014 til 422 mill kroner i 2015.

Tabell 1, Resultatandeler

Resultatandel etter skatt pr	31.12.15	31.12.14
SpareBank 1 Gruppen	251	356
SpareBank 1 Boligkreditt	91	49
SpareBank 1 Næringskreditt	24	32
BN Bank	29	66
SpareBank 1 Kredittkort	20	2
Øvrige	7	1
Sum inntekter fra eierinteresser	422	506

Resultatandelen etter skatt fra SpareBank 1 Gruppen ble redusert med 105 mill kroner fra 2014, og skyldes i hovedsak høyere naturskadeerstatninger og lavere avviklingsgevinster i skadeselskapet, samt svakere finansinntekter.

Resultatandelen etter skatt fra SpareBank 1 Boligkreditt økte med 42 mill kroner fra 2014, og skyldes at SpareBank 1 Boligkreditt har regnskapsført positive effekter av basisswapper knyttet til innlån i 2015 på 467 mill kroner totalt for selskapet, hvorav konsernets andel var 94 mill kroner.

Resultatandel etter skatt fra BN Bank ble redusert med 37 mill kroner fra 2014, hvor en ekstra avsetning i 2015 på nær 38 mill kroner knyttet til omstrukturingskostnader på BM porteføljen i 3. kvartal 2015 forklarer en del av redusert resultat. Konsernets andel av denne omstrukturingskostnaden var 9 mill kroner.

Resultatandel etter skatt fra SpareBank 1 Kredittkort økte med 18 mill kroner fra 2014. Selskapet ble etablert i 2014 og 2015 er selskapets første hele driftsår.

Driftskostnader

Konsernets driftskostnader utgjorde 1.863 mill kroner i 2015, en reduksjon på 193 mill kroner (-9,4 %) fra 2014. Personalkostnadene ble redusert med 257 mill kroner (-21,4 %) til 945 mill kroner, mens de øvrige kostnadene økte med 64 mill kroner (7,5 %) til 918 mill kroner.

Reduserte personalkostnader skyldes hovedsakelig redusert pensjonskostnad med 226 mill kroner på grunn av en engangs kostnadsreduksjon (curtailment) i forbindelse med at alle ansatte som fortsatt var på ytelsesordning ble overført til innskuddsordning fra 1. januar 2016. Det ble i 4. kvartal 2015 foretatt en avsetning på 20 mill kroner for løpende omstillingskostnader.

Øvrige kostnader i konsernet økte med 64 mill kroner siste året. En stor andel av denne økningen gjaldt IKT kostnader og kostnader knyttet til utvikling av internasjonalt cash management i bedriftsmarkedsdivisjonen samt videreutvikling av automatiserte respons håndteringssystem og kundepleiemodell. Dette vurderes som viktige satsingsområder for å kontinuerlig kunne tilby kundene mer relevant og rettidig rådgivning.

Konsernets normaliserte totale kostnadsvekst på videreført virksomhet var 3 mill kroner (0,1 %). Konsernet har en kontrollert kostnadsvekst og arbeider kontinuerlig med effektivisering for å holde kostnadene på et tilfredsstillende lavt nivå.

Kostnadsprosent for konsernet, målt som kostnader i prosent av inntekter, var 42,1 % (41,8 %) i 2015. I 2014 inkluderte regnskapet en inntekt på 202 mill kroner knyttet til oppskrivning av aksjene i Nets Holding AS. Justert for denne inntekten var kostnadsprosenten 43,6 % i 2014.

Nedskrivning på utlån og mislighold

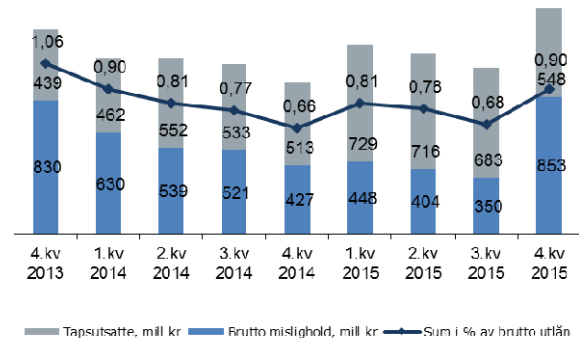
Konsernet resultatførte netto nedskrivninger på utlån med 420 mill kroner (257 mill kroner) i 2015. Dette tilsvarte nedskrivning i prosent av brutto utlån på 0,28 (0,20). Økt nedskrivning på utlån i 2015 gjelder i stor grad nedskrivninger innenfor oljeservice relatert virksomhet, samt økte gruppevisse nedskrivninger. Nedskrivning på grupper av utlån økte med 140 mill kroner i 2015. Grunnlaget for denne økningen var en fortsatt lav oljepris, økt arbeidsledighet og svak boligprisutvikling i konsernets markedsområde kombinert med usikkerhet knyttet til fremtidig forventet utvikling i lokale og nasjonale økonomiske forhold.

Tett oppfølging av kunder og forebyggende arbeid er viktige virkemidler for å opprettholde den gode kredittkvaliteten, og bidrar til fortsatt moderate nedskrivninger på utlån.

Brutto misligholdte engasjement utgjorde 853 mill kroner (427 mill kroner) ved utgangen av 2015. Dette tilsvarte 0,55 % (0,30 %) av brutto utlån. 528 mill kroner av misligholdet skyldes konkurs hos en enkeltkunde. Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement utgjorde 548 mill kroner (513 mill kroner). Dette tilsvarte 0,35 % av brutto utlån (0,36 %). Summen av misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjorde 1.401 mill kroner (940 mill kroner) ved utgangen av 2015. Målt som andel av

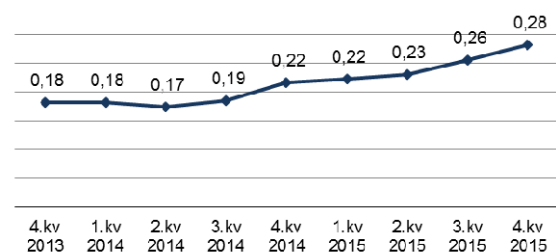
brutto utlån ga dette en økning siste 12 måneder fra 0,66 % til 0,90 %.

Fig. 2 Tapsutsatte og misligholdte engasjement

Avsetningsgrad, målt som individuelle nedskrivninger i prosent av henholdsvis misligholdte og tapsutsatte engasjement, var 12 % (22 %) og 40 % (45 %) ved utgangen av 2015. I løpet av de siste 12 måneder er gruppevisse nedskrivninger økt med til sammen 140 mill kroner, og avsetningsgraden målt som gruppevisse nedskrivninger i prosent av brutto utlån inkludert volum solgt til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt, er økt til 0,28 % (0,22 %) ved utgangen av 2015.

Fig. 3 Gruppevisse nedskrivninger i % av brutto utlån inkl volum solgt til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt

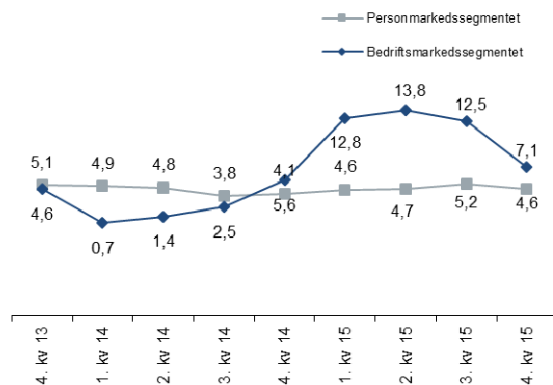

Utlån til og innskudd fra kunder

Brutto utlån utgjorde 155,2 mrd kroner (141,6 mrd kroner) ved utgangen av 2015. Inkludert utlån på totalt 28,7 mrd kroner (32,9 mrd kroner) solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt, utgjorde brutto utlån 183,9 mrd kroner (174,5 mrd kroner) ved utgangen av 2015. Brutto utlånsvekst siste 12 mnd var 5,4 % (4,7 %). Veksten var høyest i 1. halvår, og brutto utlån økte med kun 1,4 % i 2. halvår 2015, hvorav 0,8 % skyldes effekt av valutakursendringer. Av veksten i brutto utlån siste 12 måneder på 9,4 mrd kroner, utgjorde 1,7 mrd kroner (1,0 %) effekt av valutakursendringer.

Utlån til personmarkedet utgjorde 62,7 % (63,0 %) av totale utlån (inkludert utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt) ved utgangen av 2015.

Fig. 4 Utlånsvekst % (12 mnd)

Konsernets samlede utlånseksponering på 183,9 mrd kroner hadde en overvekt av engasjementer med misligholdssansynlighet lavere enn 0,5 %. Disse engasjementene utgjorde 59 % av porteføljen. Den totale utlånsporteføljen bestod hovedsakelig av engasjementer på mindre enn 10 mill kroner. Disse utgjorde 68 % av utlånseksponeringen, og ca 98 % av antall kunder. En andel på 18,7 % av den totale utlånseksponeringen var mot kunder som hadde engasjementer over 100 mill kroner. Engasjementer med utlånseksponering over 100 mill kroner er i sin helhet bedriftsmarkedsengasjementer, og kredittkvaliteten i denne porteføljen var bedre enn i bedriftsmarkedsporteføljen for øvrig.

Innskudd fra kunder økte med 9,8 % (13,7 %) i 2015 til 89,4 mrd kroner (81,5 mrd kroner). Innskudd fra bedriftsmarkedet og offentlig sektor utgjorde 52,9 % (52,5 %) av konsernets kundeinnskudd ved utgangen av 2015.

I tillegg til god vekst i ordinære kundeinnskudd økte også konsernets kapital til forvaltning i alternative investeringsprodukter fra 15,5 mrd kroner til 17,1 mrd kroner ved utgangen av 2015. Forvaltningen skjer hovedsakelig gjennom SR-Forvaltning AS og ODIN Forvaltning AS.

¹ Mellomregningsrenter for Personmarkedsdivisjonen og Bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske

Innskuddsdekningen, målt som innskudd i andel av brutto utlån, var 57,6 % (57,5 %) ved utgangen av 2015. Konsernet har i 2015 videreført en høy andel langsiktig finansiering og Finanstilsynets likviditetsindikator 1 (andel illikvide eiendeler finansiert med gjeld med løpetid over 1 år) er 108,1 % for morbanken og 109,8 % på konsolidert basis.

Forretningsområdene

Den finansielle styringen i SpareBank 1 SR-Bank er basert på ulike forretningsområder, som er definert ut fra distribusjonsform, produkter og kunder. Rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelens risiko og avkastningsprofil og er delt opp i personmarked (inkl selvstendig næringsdrivende), bedriftsmarked, kapitalmarked og datterselskap av vesentlig betydning.

Personmarkedsdivisjonen¹

Personmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån var i 2015 på 1.214 mill kroner. Resultatet ble 156 mill kroner lavere enn i 2014 som følge av lavere netto renteinntekter. Provisjonsinntektene økte med 6 %. Veksten var størst innen forsikring.

Veksten i digitale kanaler har fortsatt. To av tre digitale innlogginger skjer nå i mobilbanken, og antall salg i digitale kanaler økte med 70 % sammenlignet med 2014. Økningen var sterkest knyttet til personforsikring og spareprodukter. Kjøp av mCASH og ytterligere digitale satsinger gjennom SpareBank 1 samarbeidet, vil øke trafikken og forretningsvolumet i digital kanaler enda mer fremover.

Samlet utlånsvækst i personmarkedet økte med 4,8 %, mens innskuddsvolumet økte med 5,0 % i 2015. Utlånsvæksten var sterkest i Hordaland med økte markedsandeler og god vekst som følge av konsernets satsing i dette markedsområdet. Veksten i Agder har vært god, mens den i Rogaland var preget av sterk konkurranse i et marked med svakere vekst.

Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er vurdert som meget god med lav tapsrisiko. Andelen utlånseksponering (inkludert porteføljen i SpareBank 1 Boligkreditt) innenfor 85 % belåningsgrad utgjorde 89,6 % (91,3 %) ved utgangen av 2015. IRB-risikovektene på boliglån var 22,8 % (16,3 %) ved utgangen av 2015, og reflekterer en solid og stabil

finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres på konsernivå.

portefølje. Risikovektene økte i 1. kvartal som følge av Finanstilsynets innstramming i boliglansmodellene.

Det er fortsatt lave nedskrivninger på utlån og en lav andel av bankens kunder som har eksterne betalingsanmerkninger. Andelen misligholdte lån over 30 dager var pr 31.12.2015 0,27 % (0,29 %) av totale utlån.

Bedriftsmarkedsdivisjonen^{1 2}

Bedriftsmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 1.086 mill kroner i 2015, 4 mill kroner høyere enn i 2014.

I 2015 har divisjonens utlån økt med 7,2 %. Volumøkning som følge av valutakursendringer utgjorde 1,2 mrd kroner. Underliggende vekst siste 12 måneder var 4,9 %. Veksten har kommet i både eksisterende kundemasse samt ved tilgang av nye kunder, spesielt i satsingsområder i Hordaland. Divisjonen har siste året ikke mistet kunder av vesentlig betydning. Veksten kom i all hovedsak i 1. halvår 2015. I 2. halvår var det negativ vekst med 0,2 %, og underliggende vekst korrigert for valutakurseffekter var -2,4 %. Divisjonen har sterkt fokus på vekst i innskudd, og har siste 12 måneder hatt en innskuddsvekst på 16,8 %.

Kvaliteten i bedriftsmarkedsporteføljen er vurdert som god. Gjennomsnittlig misligholdssannsynlighet har over tid hatt en positiv utvikling, noe som i særlig grad er drevet av en styrket risikoprofil i eksisterende kundemasse. Andel engasjement med misligholdssannsynlighet lavere enn 2,5 % utgjorde 76,1 % (73,3 %) av porteføljen ved utgangen av 2015. Porteføljen innen eiendomssektoren representerte konsernets største konsentrasjon mot en enkelt bransje og utgjorde 15,0 % (15,6 %) av samlet utlånseksponering inkludert personmarkeds kunder. En vesentlig del av denne porteføljen var finansiering av næringsseidendom for utleie. Denne porteføljen preges av langsiktige leiekontrakter og finansielt solide leietagere.

Det ble i 2015 resultatført netto individuelle nedskrivninger på 242 mill kroner, sammenlignet med 164 mill kroner i individuelle nedskrivninger i 2014. Gruppevis nedskrivninger ble økt med 130 mill kroner i løpet av 2015 som følge av økt risiko i et marked med vedvarende lav oljepris og økt

usikkerhet. Divisjonens ordinære resultat før skatt (etter tap) ble 142 mill kroner lavere enn i 2014.

Balansert og lønnsom volumvekst, gode kunderelasjoner, og et godt utviklet produktspekter er prioriterte områder for divisjonen, sammen med tett oppfølging knyttet til utvikling av risiko i porteføljen.

Kapitalmarkedsdivisjonen²

Verdipapirvirksomheten er organisert under merkenavnet SR-Bank Markets og omfatter kunde- og egenhandel med renter, valuta og aksjer, analyse og Corporate Finance-tjenester.

SR-Bank Markets driftsresultat før skatt ble 2 mill kroner i 2015, en reduksjon på 17 mill kroner fra 2014. Inntektene som genereres blir inntektsført i de forretningsområder hvor kundene ligger, primært i Bedriftsmarkedsdivisjonen.

Før allokering av kundeinntekter til øvrige forretningsområder, oppnådde SR-Bank Markets driftsinntekter på 111 mill kroner i 2015. Dette var en nedgang på 32 mill kroner fra 2014, og skyldes hovedsakelig verdifall på bankens obligasjonsportefølje samt lavere inntekter fra rente- og valutainstrumenter. Resultat før skatt og før allokering av kundeinntekter ble 31 mill kroner i 2015, en reduksjon på 39 mill kroner fra 2014.

Størstedelen av inntektene kom fra kundehandel med rente- og valutainstrumenter. Bankens tradingportefølje fikk en negativ verdiutvikling i 2015 med 74 mill kroner. Denne porteføljen var ved utgangen av 2015 på 410 mill kroner. Inntekter fra omsetning av aksjer og obligasjoner har vært relativt stabile i 2015.

Datterselskap og tilknyttede selskap

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS

Selskapet oppnådde et resultat før skatt i 2015 på 29,6 mill kroner (55,5 mill kroner). Den betydelige resultatnedgangen gjenspeiler det svake boligmarkedet i Stavangerregionen i 2015 med redusert antall omsetninger, spesielt i løpet av andre halvår 2015.

I 2015 ble det formidlet 6.551 (7.540) eiendommer til en samlet verdi på ca 20 milliarder kroner. Tilgangen på nye oppdrag er tilfredsstillende ut fra markeds-

² Kapitalmarkedsdivisjonen betjener kunder i hele konsernet, og kundeinntektene inntektsføres i sin helhet i det forretningsområdet som kunden tilhører.

situasjonen, men er totalt ca 12 % lavere enn ved samme periode i fjor.

Det har vært, og er fremdeles, betydelige forskjeller i de regionale markedene både med hensyn til prisutvikling og omsetningstider. I Bergen var boligmarkedet svært godt, med omsetningstider på under 20 dager og en prisstigning i 2015 på 6,0 %. I Stavangerregionen har boligmarkedet i andre halvår 2015 vært preget av nedbemanning og reduksjon i aktivitetsnivået innenfor oljebransjen. Prisene har falt 5,3 % siste 12 måneder, og det forventes en fortsatt svakt fallende tendens fremover. Omsetningstidene for brukte boliger er nå nær 60 dager. I Kristiansand har boligmarkedet blitt betydelig vitalisert siste året etter flere år med stagnasjon. Den gode utviklingen har fortsatt og prisene har steget med 3,6 % i 2015. Omsetningstiden er nå omtrent 60 dager.

Totalmarkedet økte både i Hordaland og Agder, mens i Rogaland var utviklingen motsatt. Her ble det solgt betydelig færre boliger i 2015 enn i 2014.

Tilbudet av nye boliger er godt, men omsetningstallene har vært lavere enn ønskelig. Nyboligmarkedet er følsomt for konjunkturer, og spesielt i Stavangerregionen har situasjonen i oljerettet virksomhet påvirket salget av nye boliger negativt. Det forventes et fortsatt vanskelig marked i Rogaland for nye boliger i tiden fremover.

Innenfor næringseiendom var tilgangen på lokaler både for utleie og salg god. Ledighetsgraden på kontorlokaler har i Stavangerregionen økt betydelig det siste året, og stadig flere leietakere søker nye lokaler tilpasset forventet aktivitetsnivå framover. I Bergen er aktiviteten fremdeles svært god innenfor både utleie og salg av næringseiendom, og selskapet har etablert seg som en ledende aktør innenfor næringsmegling i Bergensområdet.

Selskapet forventer fremdeles god aktivitet i boligmarkedet både på Agder og i Hordaland, men også her er det knyttet en viss usikkerhet til utviklingen da begge disse fylkene har en betydelig aktivitet innenfor oljesektoren. I Rogaland påvirkes boligmarkedet allerede gjennom svak prisutvikling og svakere utvikling i totalmarkedet. Denne utviklingen forventer vi skal fortsette i første halvdel av 2016 og med en gradvis bedring ut over i andre halvår.

SpareBank 1 SR-Finans AS

Selskapets hovedvirksomhet er leasingfinansiering til næringslivet og billån til personkunder. SpareBank 1

SR-Finans er det ledende leasingselskapet i Rogaland med en forvaltningskapital på 6,9 mrd kroner.

SpareBank 1 SR-Finans oppnådde et resultat før tap på 190,1 mill kroner (155,1 mill kroner) i 2015. Resultat-forbedringen skyldes i hovedsak økte netto renteinntekter som følge av både høyere utlånsvolum og høyere rentemargin sammenlignet med 2014. Selskapet har opprettholdt en lav kostnadsprosent også i 2015, og har et kontinuerlig fokus på effektivisering og digitalisering.

Netto tap i 2015 ble 39,7 mill kroner (9,2 mill kroner). Dette er en vesentlig økning sammenlignet med 2014, og skyldes at i 2014 ble det inntektsført 20,2 mill kroner i individuelle nedskrivninger, mens i 2015 ble de individuelle nedskrivningene økt med 9,8 mill kroner. Dette øker isolert tapene med 30,0 mill i 2015. Basert på usikkerheten som har preget markedet i 2015, vurderes tapene å være på et akseptabelt nivå. Resultat før skatt utgjorde 150,4 mill kroner (145,9 mill kroner) i 2015.

Netto utlån har økt med 1,9 % siste 12 måneder, og var ved utgangen av 2015 på 6.903 mill kroner (6.771 mill kroner). Det ble etablert 7.482 nye kontrakter (6.907 kontrakter) i 2015 med et samlet volum på 2.444 mill kroner (2.569 mill kroner).

Nedgang i oljepris, kostnadskutt og nedbemanning har preget næringslivet i selskapets markedsområde i 2015. Som følge av dette forventes lavere vekst innenfor leasingfinansiering til bedriftsmarkedet fremover. Det forventes fortsatt vekst i billån til privatkunder.

SpareBank 1 Regnskapshuset SR AS

Selskapet ble etablert i 1. kvartal 2015 i forbindelse med kjøp av Rogalandsavdelingen til SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, som bestod av tre regnskapskontor i Stavanger, Sandnes og Ålgård. I slutten av 2. kvartal 2015 ble ODB Regnskap AS på Sotra kjøpt, og i 4. kvartal ble det inngått avtale om kjøp av Advis AS, som har kontorer i Stavanger og Haugesund. Selskapet har gjennom de oppkjøp som er gjennomført i 2015 fått et solid fotfeste på Sørvestlandet, og det er bygget et godt fundament for videre vekst i bankens markedsområde. Ved utgangen av 2015 var det 50 ansatte i selskapet.

Satsingen på regnskapshus gjør konsernet bedre i stand til å dekke kundenes samlede behov, ved å kunne tilby kunder i regionen regnskapstjenester og rådgivning. Selskapet har lagt en offensiv

vekststrategi for den neste 3-årsperioden, som skal realiseres både gjennom organisk vekst og ved ytterligere oppkjøp. Selskapet vil fokusere på utvikling av nye rådgivningstjenester og skal gjennom god kompetanseutvikling samt utnyttelse av relasjoner og nettverk bli sørvestlandets ledende aktør innenfor bransjen. Etableringen av selskapet er godt mottatt i markedet.

SpareBank 1 Regnskapshuset oppnådde i 2015 et resultat før skatt på 0,6 mill kroner, som inkluderer avskrivning av immaterielle eiendeler på 0,8 mill kroner. Selskapets resultat var i tråd med de forventninger som ble satt for oppstartsåret.

SR-Boligkreditt AS

SR-Boligkreditt er et heleid datterselskap og ble etablert i 2. kvartal 2015. Selskapet formål er å kjøpe boliglån av SpareBank 1 SR-Bank og finansierer dette ved å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Gjennom SR-Boligkreditt kan SpareBank 1 SR-Bank diversifisere og optimalisere sin funding. Moody's har gitt sin beste rating, Aaa til SR-Boligkreditt.

Selskapet utstedte sine første obligasjonslån i juni 2015 og har ved utgangen av 2015 to covered bonds i det norske markedet på til sammen 4,6 mrd kroner og ett internasjonalt covered bonds pålydende 500 mill euro. SR-Boligkreditt har ved utgangen av 2015 kjøpt lån motsvarende 9,9 mrd kroner av SpareBank 1 SR-Bank.

SR-Boligkreditt oppnådde i 2015 et resultat før skatt på 39,3 mill kroner som er i henhold til selskapets forretningsplan.

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen er et holdingselskap som utvikler og leverer felles IT/mobilløsninger, merkevare og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, produkter og tjenester, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis-løsninger og innkjøp til bankene som inngår i SpareBank 1 alliansen. Gjennom sine datterselskaper produserer, leverer og distribuerer SpareBank 1 Gruppen produkter innenfor skadeforsikring, livsforsikring, fondsforvaltning, factoring, inkasso og langtidsovervåking.

SpareBank 1 Gruppen oppnådde i 2015 et resultat etter skatt på 1.287 mill kroner (1.849 mill kroner).

³ Likviditetsbuffer: kontanter, korte plasseringer og trekkrettigheter i Norges Bank (obligasjoner inkl OMF).

Redusert resultat i 2015 skyldes i hovedsak høyere naturskadeerstatninger og lavere avviklingsgevinster i skadeselskapet, samt svakere finansinntekter.

SpareBank 1 SR-Bank sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen var ved utgangen av 2015 stabil på 19,5 %.

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt har konsesjoner som kredittforetak og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i henholdsvis boliglåns- og næringsseidomsporteføljer kjøpt av eierbankene. Selskapene eies av banker i SpareBank 1-alliansen og bidrar til å sikre eierbankene tilgang til stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser.

SpareBank 1 Boligkreditt hadde ved utgangen av 2015 et samlet utlånsvolum på 166,2 mrd kroner, hvorav 28,2 mrd kroner (32,3 mrd kroner) var boliglån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet var 16,7 % ved utgangen av 2015, og oppdateres normalt årlig i samsvar med andel solgt volum ved hvert årsskifte.

SpareBank 1 Næringskreditt hadde ved utgangen av 2015 et samlet utlånsvolum på 14,4 mrd kroner, hvorav 0,5 mrd kroner (0,6 mrd kroner) var lån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet var 26,8 %.

Kapitalanskaffelse

Tilgangen til markedsfinansiering for SpareBank 1 SR-Bank har vært god. Gjennom 2. halvår 2015 har risikopåslaget banken betaler utover pengemarkedsrenten for senior usikret gjeld vært økende. Dette har gitt ubetydelige utslag på SpareBank 1 SR-Banks fundingkostnader.

SpareBank 1 SR-Bank hadde ved utgangen av 2015 god likviditet og legger til grunn fortsatt god tilgang på langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser. Konsernet tilstreber en jevn forfallsstruktur på innlån og vektlegger gode relasjoner til norske og internasjonale investorer og banker. Likviditetsbufferen³ var 21,3 mrd kroner ved utgangen av 2015. Bankens forfall på fremmedfinansiering de neste 12 månedene utgjør 12,6 mrd kroner. I tillegg til

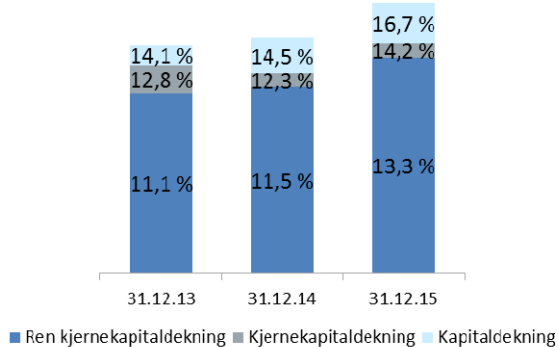
Forutsatt uendrede innskudd og utlån, og ingen nye innlån i perioden.

likviditetsbufferen har banken 24,3 mrd kroner i boliglån klargjort for OMF-finansiering.

Kapitaldekning

Ved utgangen av 2015 var ren kjernekapitaldekning 13,3 %, en økning fra 11,5 % på samme tidspunkt i 2014. Kjernekapitaldekningen var 14,2 % (12,3 %), mens totalkapitaldekningen økte fra 14,5 % til 16,7 %.

Fig. 5 Kapitaldekning

Alle kapitaldekningstall er basert på overgangsregelen ("Basel I-gulvet") som sier at kapitalkravet ved bruk av interne metoder ikke kan bli mindre enn 80 % av kapitalkravet etter Basel I-regelverket

Kravet til ren kjernekapitaldekning inkludert motsyklisk kapitalbuffer er 11,0 %, og kravet til kapitaldekning 14,5 %. Kravene oppfylles følgelig med god margin av SpareBank 1 SR-Bank.

I Norge blir det krevd en motsyklisk kapitalbuffer i intervallet 0 - 2,5 % i form av ren kjernekapital. Etter råd fra Norges Bank stadfestet Finansdepartementet 18. juni 2015 bufferen til 1 %-poeng fra 30. juni 2015. Finansdepartementet besluttet samtidig økning på kapitalbufferkravet til 1,5 %-poeng fra 30. juni 2016. Det formelle kravet til ren kjernekapital vil da være 11,5 % for ikke- systemviktige finansinstitusjoner, og 13,5 % for systemviktige finansinstitusjoner.

Finansdepartementet fastsatte 12. mai 2014 forskrift om systemviktige finansinstitusjoner (SIFI). Institusjoner som har en forvaltningskapital på minst 10 % av Fastlands-Norges BNP, eller en andel av utlånsmarkedet på minst 5 %, vil komme inn under definisjonen. Ved implementeringen er DNB, Nordea Bank Norge og Kommunalbanken definert som systemviktige. De tre SIFI-bankene vil pålegges et særskilt kapitalbufferkrav fra 1. juli 2015. Fra 1. juli 2016, når de nye kapitalkravene er fullt implementert, skal de systemviktige institusjonene oppfylle et minstekrav til ren kjernekapitaldekning på 12 %, mens minstekravet for øvrige institusjoner blir 10 %.

Motsyklisk kapitalbuffer kommer på toppen av dette. SpareBank 1 SR-Bank er nært på SIFI-kravet til markedsandel og hensyntar dette i sin kapitalplanlegging.

SpareBank 1 SR-Bank fikk i februar 2015 tillatelse til bruk av avansert IRB-metode for beregning av regulatorisk kapitalkrav for kredittrisiko for bedriftsmarkedet. Med denne tillatelsen bruker banken interne modeller for å beregne nødvendig krav til kapitalbinding. Dette medfører at det regulatoriske kapitalkravet blir mer tilpasset den faktiske kredittrisiko banken har i sin samlede utlånsportefølje.

Finanstilsynet vil i løpet av 2016 fastsette et individuelt Pilar 2 - påslag for norske banker. Formålet med Pilar 2 - påslaget er å skape sikkerhet for at bankene har tilstrekkelig kapital til å dekke risikoen forbundet med virksomheten også utover de risikoene som inngår i det regulatoriske minimumskravet. Pilar 2-påslaget vil komme som et tillegg i regulatorisk minimumskrav inkludert buffere for de enkelte bankene. Finanstilsynet har så langt ikke kommunisert størrelsen på pilar 2 - påslaget for SpareBank 1 SR-Bank.

SpareBank 1 SR-Bank har mål for ren kjernekapital på minimum 14,0 % ved utgangen av 2016 og 14,5 % i løpet av 2017. Målet skal nås gjennom god lønnsomhet, moderat utbytte, null vekst i risikovektet balanse og nedbygging av utlån til næringseiendom i BN Bank.

Bankens aksjer

Kursen på bankens aksjer (SRBANK) var kroner 39,30 ved utgangen av 2015. Dette var en nedgang på 25,1 % fra utgangen av 2014. Hovedindeksen på Oslo Børs steg i samme periode med 5,9 %. Omsetningen av SRBANK i 4. kvartal 2015 tilsvarte 3,4 % (7,7 %) av antall utestående aksjer.

Det var 10.153 (10.422) aksjonærer ved utgangen av 2015. Andelen eid av selskap og personer i utlandet var 17,3 %, mens 49,8 % var hjemmehørende i Rogaland, Agder-fylkene og Hordaland. De 20 største eierne eide til sammen 63,9 %. Bankens egenbeholdning utgjorde 25.398 aksjer, mens ansatte i konsernet eide 1,8 %.

Tabellen nedenfor viser de 20 største aksjonærene pr 31. desember 2015:

Tabell 2, 20 største aksjonærer

	Antall aksjer (1.000)	Andel %
Sparebankstiftelsen SR-Bank	72.419	28,3 %
Gjensidige Forsikring ASA	26.808	10,5 %
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	9.671	3,8 %
Vpf Nordea Norge Verdi	8.268	3,2 %
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6.227	2,4 %
Wimoh Invest AS	5.761	2,3 %
Odin Norge	5.382	2,1 %
Pareto Aksje Norge	3.944	1,5 %
Danske Invest Norske Instit. II	3.028	1,2 %
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	2.990	1,2 %
Clipper AS	2.565	1,0 %
The Bank of New York Mellon, U.S.A.	2.542	1,0 %
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	2.182	0,9 %
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	1.890	0,7 %
Danske Invest Norske Aksjer Inst.	1.675	0,7 %
Vpf Nordea Kapital	1.653	0,6 %
Pareto AS	1.641	0,6 %
Vpf Nordea Avkastning	1.630	0,6 %
Westco	1.578	0,6 %
The Northern Trust Co, U.K.	1.512	0,6 %
Sum 20 største	163.367	63,9 %

Regnskapsprinsipper

Det vises til note 1 for nærmere beskrivelse av anvendte regnskapsprinsipper i selskaps- og konsernregnskapet. Konsernet følger de samme regnskapsprinsipper i delårsregnskapene som i årsregnskapet.

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 31.12.2015 som påvirker det avlagte delårsregnskapet.

Utsikter

Oljeprisen falt kraftig siste halvdel av 2014 og nedgangen fortsatte i 2015 fra 55 dollar fatet til 36 dollar fatet ved utgangen av året. Fallet i oljeprisen har resultert i økt usikkerhet, spesielt innen petroleumssektoren. Oljeinvesteringene ble redusert med 12 % i 2015 sammenlignet med året før. I 2016 er det ventet en ytterligere reduksjon i investeringene i petroleumssektoren på om lag 12-14 % i forhold til 2015. Både oljeselskap og leverandørindustrien er i ferd med å rasjonalisere driften og redusere kostnader. Risikoen for lavere vekst i norsk økonomi har følgelig økt. En ser nå tydelige tegn til lavere aktivitet i Stavangerregionen innen bygg- og anleggssektoren samt innenfor enkelte segmenter av varehandel.

Arbeidsledigheten i Rogaland var 4,9 % ved utgangen av januar 2016. Dette er en økning fra 2,8 % målt i januar 2015. Arbeidsledigheten var en del høyere enn landsgjennomsnittet som var 3,4 %. På Agder var arbeidsledigheten 4,4 % (3,5 %) ved utgangen av

januar 2016, mens i Hordaland var arbeidsledigheten i januar 2016 3,5 % (2,6 %). Det er forventet at arbeidsledigheten i vårt markedsområde, og spesielt i Rogaland, vil øke ytterligere i løpet av 2016.

Konkurransen i bankmarkedet er sterk, og særlig er konkurransen om nye boliglånskunder betydelig. Konsernet har derfor ved tre anledninger redusert boliglånsrentene i 2015. Den negative effekten på konsernets utlånsmargin ble delvis motvirket av at betingelsene på innskudd ble regulert samtidig, samt fortsatt fallende finansieringskostnader på konsernets innlån. Det er forventet fortsatt sterk konkurranse om boliglånskundene fremover.

Stavangerregionen har det siste året hatt en svakere boligprisutvikling enn landet for øvrig med et prisfall på 5,3 % mot landsgjennomsnitt som har en prisvekst på 7,2 %. Omsetningsvolumet er også fallende og det er så langt i år solgt 15,9 % færre boliger enn i 2014. Utviklingen må sees i sammenheng med at boligprisveksten de senere årene har vært betydelig sterkere i Stavanger og Rogaland enn i resten av landet. I Kristiansandsområdet har det vært en prisvekst siste 12 måneder på 3,6 %, mens det i Bergensregionen har vært en prisvekst på 6,0 %. Økt usikkerhet om den økonomiske utviklingen vil bidra til en mer avdempet låneetterspørsel, mens lavere renter virker i motsatt retning.

Misligholdet forventes å øke noe i 2016. Nivået på nedskrivninger av utlån forventes å ligge rundt 500-700 mill kroner i 2016. Styret understreker at det er knyttet usikkerhet til vurderinger av fremtidige forhold.

SpareBank 1 SR-Bank er et solid og lønnsomt konsern, men må som andre banker fortsatt styrke sin soliditet i tråd med myndighetenes kapitalkrav. Gjennom god inntjening fra en forretningsmodell med bredde og effektiv drift, er konsernet godt posisjonert for å gjennomføre den nødvendige kapitaloppbyggingen samtidig som en sikrer sterk konkurransekraft. Som følge av den teknologiske utviklingen, endret kundeferd og dempet aktivitet i regionen, vil konsernet gjennomføre ytterligere kostnadstiltak som sikrer konkurranseevnen. Konsernet vil vektlegge en streng kapitalstyring for å nå et mål om ren kjernekapital på minimum 14 % innen utgangen av 2016. Dette innebærer også en dempet utlånsvekst, forsterket fokus på risikoprising og et moderat utbyttensnivå.

Stavanger, 3. februar 2016
Styret for SpareBank 1 SR-Bank ASA

Resultatregnskap

Morbank				Note	Konsern			
4. kv. 2014	4. kv. 2015	01.01.14 - 31.12.14	01.01.15 - 31.12.15		01.01.15 - 31.12.15	01.01.14 - 31.12.14	4. kv. 2015	4. kv. 2014
				Resultatregnskap (i mill kr)				
1.530	1.285	5.918	5.399	Renteinntekter	5.752	6.137	1.408	1.588
932	702	3.736	3.113	Rentekostnader	3.159	3.733	730	933
598	583	2.182	2.286	Netto renteinntekter	2.593	2.404	678	655
311	271	1.319	1.126	Provisjonsinntekter *	1.605	1.804	388	423
18	16	73	70	Provisjonskostnader	78	78	17	19
1	2	6	6	Andre driftsinntekter *	5	6	1	1
294	257	1.252	1.062	Netto provisjons- og andre inntekter	1.532	1.732	372	405
0	0	24	15	Utbytte	17	36	1	1
30	0	473	530	Inntekter fra eierinteresser	422	506	110	138
-55	-139	125	-173	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	13 -135	236	-124	-23
-25	-139	622	372	Netto inntekter fra finansielle investeringer	304	778	-13	116
867	701	4.056	3.720	Sum netto inntekter	4.429	4.914	1.037	1.176
226	56	900	669	Personalkostnader	14 945	1.202	114	308
114	114	412	422	Administrasjonskostnader	480	468	125	128
64	80	244	287	Andre driftskostnader	438	386	129	94
404	250	1.556	1.378	Sum driftskostnader	1.863	2.056	368	530
463	451	2.500	2.342	Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	2.566	2.858	669	646
86	167	248	380	Nedskrivninger på utlån og garantier	2, 3 og 4 420	257	192	93
377	284	2.252	1.962	Driftsresultat før skatt	12 2.146	2.601	477	553
94	24	446	340	Skattekostnad	400	506	35	105
283	260	1.806	1.622	Resultat etter skatt	1.746	2.095	442	448
				Utvidet resultatregnskap				
-149	23	-415	187	Estimatavvik pensjoner	200	-444	28	-166
40	-6	112	-46	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner	-50	120	-7	45
-109	17	-303	141	Sum poster som ikke reklassifiseres over resultatet	150	-324	21	-121
0	-17	0	-21	Endring skatt estimatavvik	-21	0	0	0
0	95	0	95	Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	95	0	95	0
0	0	0	0	Andel av utvidet resultat i TS og FKV**	32	5	1	-11
0	78	0	74	Sum poster som kan reklassifiseres over resultatet	106	5	96	-11
-109	95	-303	215	Periodens utvidede resultat	256	-319	117	-132
174	355	1.503	1.837	Totalresultat	2.002	1.776	559	316
				Resultat pr aksje (konsern)	6,83	8,20	1,73	1,75

* Fra og med 1. kvartal 2015 er inntektene fra eiendomsomsetning flyttet fra Andre driftsinntekter til Provisjonsinntekter. Historiske tall er endret tilsvarende.

** TK-Tilknyttede selskap, FKV-Felleskontrollert virksomhet

Balanse

Morbank			Note	Konsern	
31.12.14	31.12.15	Balanse (i mill kr)		31.12.15	31.12.14
1.847	931	Kontanter og fordringer på sentralbanker		931	1.847
8.117	8.813	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2.984	2.222
134.158	137.506	Utlån til kunder	3, 8	154.357	140.920
15.248	20.314	Sertifikater og obligasjoner		19.533	15.261
7.344	6.133	Finansielle derivater	10	6.135	7.340
477	300	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	17	441	626
22	168	Virksomhet som skal selges		168	22
3.250	3.172	Investering i eierinteresser		4.792	4.727
1.226	2.698	Investering i konsernselskap		0	0
1.605	2.307	Andre eiendeler	5	2.708	1.961
173.294	182.342	Sum eiendeler	12	192.049	174.926
6.145	6.005	Gjeld til kredittinstitusjoner		5.296	6.139
81.723	89.632	Innskudd fra kunder	7	89.444	81.489
63.253	63.338	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11	71.979	63.253
3.317	2.879	Finansielle derivater	10	2.786	3.317
2.095	1.895	Annen gjeld	6	2.171	2.361
2.964	3.459	Ansvarlig lånekapital	11	3.459	2.964
159.497	167.208	Sum gjeld		175.135	159.523
6.394	6.394	Aksjekapital		6.394	6.394
1.587	1.587	Overkursfond		1.587	1.587
512	384	Avsatt utbytte		384	512
59	163	Fond for urealiserte gevinster		163	59
5.245	6.606	Annen egenkapital		8.386	6.851
13.797	15.134	Sum egenkapital		16.914	15.403
173.294	182.342	Sum gjeld og egenkapital	12	192.049	174.926

Endring i egenkapital

Konsern (millioner kroner)	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2013	6.394	1.587	5.913	162	14.056
Resultat etter skatt			2.198	-103	2.095
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-324		-324
Andel av utvidet resultat tilknyttede selskap			5		5
Årets utvidede resultat			1.879	-103	1.776
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			-19		-19
Utbytte år 2013, endelig besluttet i 2014			-409		-409
Omsetning egne aksjer			-1		-1
Transaksjoner med aksjonærene	0	0	-410	0	-410
Egenkapital 31.12.2014	6.394	1.587	7.363	59	15.403
Resultat etter skatt			1.737	9	1.746
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			129		129
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				95	95
Andel av utvidet resultat tilknyttede selskap			32		32
Årets utvidede resultat			1.898	104	2.002
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			9		9
Utbytte år 2014, endelig besluttet i 2015			-512		-512
Omsetning egne aksjer			12		12
Transaksjoner med aksjonærene	0	0	-500	0	-500
Egenkapital 31.12.2015	6.394	1.587	8.770	163	16.914

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern	
01.01.14 - 31.12.14	01.01.15 - 31.12.15	Kontantstrømoppstilling	01.01.15 - 31.12.15	01.01.14 - 31.12.14
-20.812	-3.466	Endring utlån til kunder	-13.522	-21.347
5.214	4.834	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	5.329	5.570
9.883	7.909	Endring innskudd fra kunder	7.955	9.822
-1.760	-1.355	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-1.350	-1.734
-4.602	-1.795	Endring fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner	-1.702	-4.129
-256	-381	Renter på fordring og gjeld til kredittinstitusjoner	-505	-438
5.804	-5.066	Endring sertifikater og obligasjoner	-4.272	5.804
480	384	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	384	480
2.075	1.025	Provisjonsinnbetalinger	1.533	2.557
267	-12	Kursgevinster ved omsetning trading	-15	267
-1.537	-1.323	Utbetalinger til drift	-1.847	-2.084
-280	-102	Betalt skatt	-206	-377
1.487	2.408	Andre tidsavgrensninger	2.884	1.563
-4.037	3.060	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-5.334	-4.046
-70	-130	Investering i varige driftsmidler	-203	-81
47	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	0	47
-456	-1.381	Langsiktige investeringer i aksjer	-1.406	-466
870	221	Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	221	884
497	545	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	546	509
888	-745	B Netto likviditetsendring investering	-842	893
15.659	4.328	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12.861	15.659
-8.292	-7.332	Tilbakebetaling - utstedte verdipapirer	-7.332	-8.292
-1.058	-1.018	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-1.070	-1.058
44	481	Opptak og salg av egne ansvarlige lån	481	44
-1.115	0	Tilbakebetaling - ansvarlig lånekapital	0	-1.115
-222	-137	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-137	-222
-409	-512	Utbytte til aksjeeierne	-512	-409
4.607	-4.190	C Netto likviditetsendring finansiering	4.291	4.607
1.458	-1.875	A+B+C Netto endring likvider i perioden	-1.885	1.454
1.526	2.984	Likviditetsbeholdning periodens start	2.996	1.542
2.984	1.109	Likviditetsbeholdning periodens slutt	1.111	2.996
		Likviditetsbeholdning spesifisert		
1.847	931	Kontanter og fordringer på sentralbanker	931	1.847
1.137	178	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	180	1.149
2.984	1.109	Likviditetsbeholdning	1.111	2.996

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanker, samt den del av sum innskudd i og utlån til kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner. Kontantstrømanalysen viser hvordan henholdsvis morbank og konsern har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt.

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for Sparebank 1 SR-Bank ASA omfatter perioden 01.01. - 31.12.2015. Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapene er ureviderte. Foreliggende kvartalsregnskap er utarbeidet i henhold til gjeldende IFRS standarder og IFRIC fortolkninger.

Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2014.

Effekter av anvendelse av IFRIC 21 for rapportering 4. kvartal 2015

IFRIC 21 Avgifter fastsetter regnskapsføringen av en plikt til å betale en avgift som faller innenfor virkeområdet til IAS 37 Avsetninger. Fortolkningen omhandler hva den utløsende hendelsen er, som medfører at avgiften skal innregnes som en forpliktelse.

Det har vært en diskusjon etter innføring av standarden, om årets avgift til Bankenes Sikringsfond for 2015 skulle vært kostnadsføres i sin helhet 1. kvartal 2015. Avgiften til Bankenes Sikringsfond ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. Det er ikke regulert hvorvidt en uttreden fra ordningen vil medføre tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Praksis har vært en pro-rata belastning ved innmelding. Praksis og hensynet til likebehandling tilsier pro-rata også ved utmelding. Finansdepartementet vil beslutte dette ved enkeltvedtak. Dette har betydning for når avgiften skal innregnes i regnskapet. Finanstilsynet har i rundskrivet "Finanstilsynets kontroll med finansiell rapportering i 2015" 19.11.2015 konkludert med at sikringsfondsavgiften må kostnadsføres i sin helhet første kvartal hvert år og forventer at bankene endrer praksis fra 1. kvartal 2016. SpareBank 1 SR-Bank har i 4. kvartal videreført tidligere praksis ved at avgiften periodiseres månedlig, og kostnaden utgjorde 63 mill kroner pr 4. kvartal 2015.

Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer til standarder og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Blant de som konsernet har valgt å ikke anvende tidlig, er de to vesentligste standardene IFRS 9 "Finansielle instrumenter" og IFRS 15 "Inntekter fra kundekontrakter". Konsernet vurderer for tiden virkningen av disse standardene.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2014 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

Note 2 Resultatførte nedskrivninger på utlån og garantier

Morbank			Konsern	
01.01.14 - 31.12.14	01.01.15 - 31.12.15		01.01.15 - 31.12.15	01.01.14 - 31.12.14
-103	-14	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4	-124
69	135	Periodens endring i gruppenedskrivninger	140	75
11	7	Amortisert kost	7	11
217	71	Periodens konstaterte tap hvor det tidl. er nedskrevet	78	228
60	201	Periodens konst. tap hvor det tidl. ikke er nedskrevet	223	74
0	1	Periodens endring overtatte eiendeler	1	0
-6	-21	Periodens inngang på tidl. perioders nedskrivninger	-25	-7
248	380	Periodens nedskrivninger på utlån og garantier	420	257

Note 3 Balanseførte nedskrivninger på utlån og garantier

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15		31.12.15	31.12.14
405	302	Individuelle nedskrivninger ved starten av perioden	322	446
42	65	Økning i nedskrivning på eng. hvor det tidl. er nedskrevet	65	42
-35	-102	Tilbakeføring av nedskrivninger fra tidligere perioder	-107	-54
109	96	Nedskrivninger på eng. hvor det tidl. ikke er nedskrevet	118	118
-2	-2	Økning amortisert kost	-2	-2
-217	-71	Periodens konstaterte tap hvor det tidl. er nedskrevet	-78	-228
302	288	Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	318	322
277	272	Konstaterte tap i perioden	301	302

Note 4 Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15		31.12.15	31.12.14
		Misligholdte utlån		
395	829	Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	853	427
91	98	Individuelle nedskrivninger	100	93
304	731	Netto misligholdte utlån	753	334
23 %	12 %	Avsetningsgrad	12 %	22 %
		Andre tapsutsatte engasjement		
481	493	Tapsutsatte engasjement (ikke mislighold)	548	513
211	190	Individuelle nedskrivninger	218	229
270	303	Netto andre tapsutsatte engasjement	330	284
44 %	39 %	Avsetningsgrad	40 %	45 %

Note 5 Øvrige eiendeler

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15		31.12.15	31.12.14
0	2	Immaterielle eiendeler	61	20
295	342	Varige driftsmidler	404	327
29	15	Oppførte ikke mottatte inntekter fra SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt	15	29
16	25	Forskuddsbetalte kostnader	29	17
35	35	Kapitalinnskudd SR-Pensjonskasse	35	35
1.053	1.756	Uoppgjorte handler	1.756	1.053
177	132	Andre eiendeler	408	480
1.605	2.307	Sum andre eiendeler	2.708	1.961

Note 6 Annen gjeld

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15		31.12.15	31.12.14
264	239	Påløpne kostnader og forskuddsbetalte inntekter	322	363
855	643	Utsatt skatteforpliktelse	654	821
625	238	Pensjonsforpliktelser	263	674
1	3	Andre spesifiserte avsetninger	3	1
102	544	Betalbar skatt	637	206
0	0	Uoppgjorte handler	0	0
248	228	Annen gjeld	292	296
2.095	1.895	Sum annen gjeld	2.171	2.361

Note 7 Innskudd fra kunder fordelt på sektorer og næringer

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15		31.12.15	31.12.14
1.121	1.146	Jordbruk/skogbruk	1.146	1.121
252	351	Fiske/fiskeoppdrett	351	252
2.135	2.529	Bergverksdrift/utvinning	2.529	2.135
1.403	1.426	Industri	1.426	1.403
2.030	2.090	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	2.090	2.030
2.210	2.599	Varehandel, hotell og restaurantervirksomhet	2.599	2.210
1.369	1.662	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	1.662	1.369
6.883	7.078	Eiendom	7.078	6.883
9.730	12.431	Tjenesteytende virksomhet	12.243	9.496
15.043	16.217	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	16.217	15.043
42.176	47.529	Sum næring	47.341	41.942
39.545	42.101	Personkunder	42.101	39.545
2	2	Oppførte renter næring og personkunder	2	2
81.723	89.632	Innskudd fra kunder	89.444	81.489

Note 8 Utlån til kunder fordelt på sektorer og næringer

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15		31.12.15	31.12.14
4.225	4.204	Jordbruk/skogbruk	4.443	4.458
467	721	Fiske/fiskeoppdrett	903	596
4.210	5.097	Bergverksdrift/utvinning	5.330	4.341
1.973	2.451	Industri	3.093	2.650
2.681	2.561	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	3.437	3.520
2.174	2.179	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2.578	2.529
7.642	9.112	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	9.666	8.239
27.020	27.435	Eiendom	27.568	27.163
5.845	6.104	Tjenesteytende virksomhet	8.113	7.860
1.686	2.037	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	2.209	1.877
57.923	61.900	Sum næring	67.342	63.233
76.107	75.719	Personkunder	87.229	77.651
423	339	Ufordelt (merverdi fastrente utlån og amort. etableringsgebyr)	323	411
323	284	Oppjente renter næring og personkunder	296	325
134.776	138.242	Brutto utlån	155.190	141.620
-302	-285	- Individuelle nedskrivninger	-315	-322
-316	-451	- Nedskrivninger på grupper av utlån	-518	-378
134.158	137.506	Utlån til kunder	154.357	140.920

Note 9 Kapitaldekning

Finansdepartementet fastsatte 22. august 2014 endringer i forskrifter om kapitalkrav med virkning fra 30. september 2014. Endringene er en tilpasning til EUs nye kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak (CRD IV / CRR), og innebærer at minstekrav til ren kjernekapitaldekning vil øke gradvis fram til 1. juli 2016.

SpareBank 1 SR-Bank har tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. I februar 2015 fikk SpareBank 1 SR-Bank tillatelse fra Finanstilsynet til å gå over til IRB-Avansert for de foretaksporteføljene som tidligere ble rapportert etter IRB-Grunnleggende.

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet blir bokført etter egenkapitalmetoden i konsernet og etter oppkjøpsmetoden i morbanken. Investeringene blir behandlet likt for kapitaldekningsformål bortsett fra konsernets investeringer i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt og BN Bank. I konsernets kapitaldekning foretas en forholdsmessig konsolidering.

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15		31.12.15	31.12.14
6.394	6.394	Aksjekapital	6.394	6.394
1.587	1.587	Overkursfond	1.587	1.587
512	384	Avsatt utbytte	384	512
59	163	Fond for urealiserte gevinster	163	59
5.245	6.606	Annen egenkapital	8.386	6.851
13.797	15.134	Sum egenkapital	16.914	15.403

Fortsettelse note 9 Kapitaldekning

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15		31.12.15	31.12.14
		Kjernekapital		
0	-2	Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-67	-24
-512	-384	Fradrag for avsatt utbytte	-384	-512
-622	-380	Fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-421	-676
0	0	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-191	-326
-35	-39	Verdi av derivatforpliktelser til virkelig verdi	-57	-48
12.628	14.329	Sum ren kjernekapital	15.794	13.817
794	794	Fondsobligasjon	1.088	1.011
13.422	15.123	Sum kjernekapital	16.882	14.828
		Tilleggskapital		
2.069	2.536	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	3.111	2.697
-60	-60	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-60	-60
2.009	2.476	Sum tilleggskapital	3.051	2.637
15.431	17.599	Netto ansvarlig kapital	19.933	17.465
		Kreditrisiko Basel II		
21.786	14.820	SMB	14.822	21.789
30.354	20.445	Spesialiserte foretak	22.148	32.685
8.429	6.316	Øvrige foretak	6.830	8.789
1.011	1.092	Massemarked SMB	1.236	1.144
14.468	20.024	Massemarked pant i fast eiendom	27.170	20.661
823	928	Øvrige massemarked	950	845
6.944	7.802	Egenkapitalposisjoner	0	0
83.815	71.427	Sum kreditt- og motpartsrisiko IRB	73.156	85.913
72	70	Stater og sentralbanker	70	72
6	116	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	191	150
5.126	5.628	Institusjoner	5.985	5.872
2.157	2.075	Foretak	6.886	6.642
116	121	Massemarked	1.386	1.258
0	0	Massemarked pant i fast eiendom	4.114	5.612
1.051	1.228	Obligasjoner med fortrinnsrett	1.205	1.101
2.995	4.600	Egenkapital posisjoner	4.661	3.642
1.639	1.507	Øvrige eiendeler	1.840	1.981
13.162	15.345	Sum kreditt- og motpartsrisiko standardmetoden	26.338	26.330
598	0	Posisjonsrisiko for egenkapitalinstrumenter	0	598
524	499	Risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA)	1.050	1.127
4.760	5.295	Operasjonell risiko	6.794	6.220
0	1.429	Overgangsordning	11.786	0
102.859	93.995	Risikovektet balanse	119.124	120.189
4.629	4.230	Minimumskrav ren kjernekapital 4,5 %	5.361	5.409
		Bufferkrav		
2.571	2.350	Bevaringsbuffer 2,5 %	2.978	3.005
3.086	2.820	Systemrisikobuffer 3 %	3.574	3.606
	940	Motsyklisk buffer 1 %	1.191	
5.657	6.110	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	7.743	6.610
2.342	3.990	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	2.690	1.798
15,00 %	18,72 %	Kapitaldekning	16,73 %	14,53 %
13,05 %	16,09 %	herav kjernekapitaldekning	14,17 %	12,34 %
1,95 %	2,63 %	herav tilleggskapitaldekning	2,56 %	2,19 %
12,28 %	15,24 %	Ren kjernekapitaldekning	13,26 %	11,50 %
15,00 %	19,01 %	Kapitaldekning IRB	18,57 %	14,53 %
13,05 %	16,34 %	Kjernekapitaldekning IRB	15,73 %	12,34 %
12,28 %	15,48 %	Ren kjernekapitaldekning, IRB	14,71 %	11,50 %
7,30 %	7,67 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	6,30 %	6,11 %

Note 10 Finansielle Derivater

Konsern

Til virkelig verdi over resultat	Kontraktssum	Virkelig verdi 31.12.15	
	31.12.15	Eiendeler	Gjeld
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	2.891	239	27
Valutabytteavtaler (swap)	44.129	1.104	323
Valutaopsjoner	0	0	0
Sum valutainstrumenter	47.020	1.343	350
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (swap) dekker også cross currency	66.073	1.687	2.068
Andre rentekontrakter	164	2	2
Sum renteinstrumenter	66.237	1.689	2.070
Sikring / Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (swap) dekker også cross currency	53.512	2.318	93
Sum renteinstrumenter sikring	53.512	2.318	93
Opptjente renter			
Opptjente renter		785	273
Sum opptjente renter		785	273
Sum valuta- og renteinstrumenter			
Sum valutainstrumenter	47.020	1.343	350
Sum renteinstrumenter	119.749	4.007	2.163
Sum opptjente renter		785	273
Sum finansielle derivater	166.769	6.135	2.786

Motpartsrisiko tilknyttet derivater reduseres gjennom ISDA-avtaler og CSA-tillegg. CSA-tillegget regulerer motpartsrisikoen gjennom innbetaling av marginer i henhold til eksponeringsgrenser. Kontraktsum og effekt av reinvesteringskostnad omfattet av motregningsavtaler utgjør henholdsvis 146,9 mrd kroner og 3,2 mrd kroner pr 4. kvartal 2015.

Note 11 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern

Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Balanse 31.12.15	Emitert/ salg egne 2015	Forfalt/Innløst Tilbakekjøpt 2015	Valutakurs- og andre endringer	
				2015	31.12.14
Obligasjoner og sertifikater, nominell verdi	68.935	12.866	-7.332	3.459	59.942
Verdjusteringer	2.242			-226	2.468
Opptjente renter	802			-41	843
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	71.979	12.866	-7.332	3.192	63.253

Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av ansvarlig lån/fondsobligasjonslån	Balanse 31.12.15	Emitert/salg egne 2015	Forfalt/innløst 2015	Valutakurs- og andre endringer	
				2015	31.12.14
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	2.550	481			2.069
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	0				0
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	795			1	794
Verdjusteringer	102			13	89
Opptjente renter	12				12
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	3.459	481	0	14	2.964

Nominell verdi på netto utestående obligasjoner med fortrinnsrett i SR-Boligkreditt er 8.540 mill kr.

Note 12 Segmentrapportering

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkter og kunder. Det primære rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelenes risiko og avkastningsprofil og er delt opp i personmarked (inkludert selvstendig næringsdrivende), bedriftsmarked, kapitalmarked og datterselskap av vesentlig betydning. Egenhandel/stab/støtte morbank omfatter administrasjon, forvaltning, investeringsjenester, strategi og eierskap, treasury og økonomi funksjoner i banken. SR-Boligkreditt AS ble etablert i 2. kvartal 2015. Aktiviteten i SR-Boligkreditt AS er fordelt på segmentene personmarked og egenhandel/stab/støtte i morbank. Provisjonsinntekter fra Sparebank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt rapporteres under posten "Netto provisjons- og andre inntekter".

Konsern 01.01.15 - 31.12.15									
Resultatregnskap (mill kr)	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked ¹⁾	Egenhandel/ stab/støtte	Eiendoms- Megler 1	SR-Finans	Øvrig virksomhet	Elimin- eringer	Totalt
Renteinntekter	1.855	1.679	1.168	822	3	390	2	-166	5.752
Rentekostnader	775	607	1.096	710	0	136	0	-164	3.159
Netto renteinntekter ¹⁾	1.080	1.072	72	112	3	254	2	-2	2.593
Provisjonsinntekter ¹⁾	744	333	36	15	383	4	141	-49	1.605
Provisjonskostnader	38	25	5	3	0	23	33	-48	78
Andre driftsinntekter	1	0	0	5	0	0	1	-2	5
Netto provisjons- og andre inntekter	706	308	31	17	383	-19	109	-3	1.532
Utbytte	3	0	1	11	0	0	1	0	17
Inntekter fra eierinteresser	0	40	0	490	0	0	0	-108	422
Netto inntekter fra finansielle investeringer ¹⁾	12	-91	-22	-74	0	0	-30	70	-135
Netto inntekter fra finansielle investeringer	15	-51	-21	427	0	0	-29	-38	304
Personalkostnader	383	179	57	49	216	24	39	-3	945
Administrasjonskostnader	103	30	13	276	41	9	7	0	480
Andre driftskostnader	101	34	10	150	99	12	35	-3	438
Sum driftskostnader	587	243	80	475	356	45	81	-6	1.863
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	1.214	1.086	2	81	30	190	2	-37	2.566
Endring individuell nedskrivning utlån og garantier	3	242	0	0	0	35	0	0	280
Endring gruppenedskrivning utlån og garantier	5	130	0	0	0	5	0	0	140
Driftsresultat før skatt	1.206	713	2	81	30	150	2	-37	2.146
Netto renteinntekter ¹⁾									
Netto eksterne renteinntekter	1.080	1.072	72	112	0	390	2	-135	2.593
Netto interne renteinntekter	0	0	0	0	3	-136	0	133	0
Netto renteinntekter	1.080	1.072	72	112	3	254	2	-2	2.593
Balanse (mill kr)									
Brutto utlån til kunder	89.133	55.852	698	2.509	0	7.000	0	-2	155.190
Individuelle nedskrivninger	-66	-219	0	0	0	-30	0	0	-315
Nedskrivning på grupper av utlån	-45	-406	0	0	0	-67	0	0	-518
Sertifikater/obligasjoner/finansielle derivater	0	0	6.022	20.520	0	1	17	-893	25.668
Andre eiendeler	55	962	142	17.937	168	105	572	-7.917	12.024
Sum eiendeler pr segment	89.077	56.190	6.862	40.966	168	7.008	589	-8.811	192.049
Innskudd fra kunder	46.910	38.359	3.699	664	0	0	0	-188	89.444
Annen gjeld og egenkapital ²⁾	42.167	17.830	3.164	40.302	168	7.008	589	-8.623	102.605
Sum gjeld og egenkapital pr segment	89.077	56.190	6.862	40.966	168	7.008	589	-8.811	192.049
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	28.168	538							28.706

¹⁾ Kapitalmarkedsdivisjonen betjener kunder i hele konsernet. Tidligere har det vesentligste av inntektene som denne divisjonen genererte blitt regnskapført i divisjonen. Fra og med 1. januar 2014 er prinsippet for intern inntektsføring endret og kundeinntektene inntektsføres nå i sin helhet i det forretningsområdet som kundene tilhører. Historiske regnskapsstall er ikke endret da regnskapsmessig effekt vurderes å være uvesentlig.

²⁾ Annen gjeld inneholder allokert mellomregning mellom segmentene. Mellonregningsrenter for privatmarkedsdivisjonen og bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres på konsernnivå.

Fortsettelse note 12 Segmentrapportering

Konsern 01.01.14 - 31.12.14										
Resultatregnskap (mill kr)	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked ¹⁾	Egenhandel/ stab/støtte	Eiendoms- Megler 1	SR-Finans	Øvrig virksomhet	Elimin- eringer	Totalt	
Renteinntekter	2.085	1.651	1.183	997	4	395	2	-181	6.137	
Rentekostnader	1.041	686	1.130	879	0	168	4	-175	3.733	
Netto renteinntekter ¹⁾	1.045	965	54	118	4	226	-2	-5	2.404	
Provisjonsinntekter ¹⁾	937	345	30	7	434	4	100	-53	1.804	
Provisjonskostnader	40	26	4	2	0	21	29	-45	78	
Andre driftsinntekter	0	0	0	6	0	0	1	-1	6	
Netto provisjons- og andre inntekter	897	318	27	9	434	-17	73	-9	1.732	
Utbytte	0	0	3	21	0	0	12	0	36	
Inntekter fra eierinteresser	0	0	0	473	0	0	0	33	506	
Netto inntekter fra finansielle investeringer ¹⁾	9	25	8	84	7	0	5	98	236	
Netto inntekter fra finansielle investeringer	9	25	11	578	7	0	16	132	778	
Personalkostnader	376	175	53	295	248	32	28	-7	1.202	
Administrasjonskostnader	108	24	15	266	40	9	7	0	468	
Andre driftskostnader	97	26	5	115	100	13	19	10	386	
Sum driftskostnader	581	225	73	677	389	54	54	4	2.056	
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	1.370	1.082	19	28	56	155	34	113	2.858	
Endring individuell nedskrivning utlån og garantier	15	164	0	0	0	3	0	0	182	
Endring gruppenedskrivning utlån og garantier	6	63	0	0	0	6	0	0	75	
Driftsresultat før skatt	1.349	855	19	28	56	146	34	114	2.601	
Netto renteinntekter ¹⁾										
Netto eksterne renteinntekter	1.045	965	54	118	0	395	-4	-167	2.404	
Netto interne renteinntekter	0	0	0	0	4	-168	2	162	0	
Netto renteinntekter	1.045	965	54	118	4	226	-2	-5	2.404	
Balanse (mill kr)										
Brutto utlån til kunder	79.727	52.019	671	2.359	0	6.853	0	-9	141.620	
Individuelle nedskrivninger	-60	-241	0	0	0	-20	0	0	-322	
Nedskrivning på grupper av utlån	-40	-276	0	0	0	-61	0	0	-378	
Sertifikater/obligasjoner/finansielle derivater	0	0	6.641	15.951	0	0	13	-3	22.601	
Andre eiendeler	84	912	2.546	13.003	209	250	560	-6.159	11.405	
Sum eiendeler pr segment	79.710	52.413	9.859	31.312	209	7.022	573	-6.172	174.926	
Innskudd fra kunder	44.681	32.837	1.700	2.505	0	0	0	-234	81.489	
Annen gjeld og egenkapital ²⁾	35.029	19.576	8.159	28.807	209	7.022	573	-5.938	93.437	
Sum gjeld og egenkapital pr segment	79.710	52.413	9.859	31.312	209	7.022	573	-6.172	174.926	
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	32.288	584							32.872	

Note 13 Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter

Morbank		Konsern	
01.01.14 - 31.12.14	01.01.15 - 31.12.15	01.01.15 - 31.12.15	01.01.14 - 31.12.14
122	-79	-39	233
-92	-274	-275	-92
41	91	91	41
0	-66	-66	0
6	-35	-35	6
-72	0	0	-72
12	85	85	12
108	105	104	108
125	-173	-135	236

Note 14 Pensjon

SpareBank 1 SR-Bank konsernet har to typer pensjonsavtaler - ytelsesbasert og innskuddsbasert pensjonsavtale. For mer informasjon om regnskapsmessig behandling av avtalene, se note 1 over eller note 24 i årsregnskapet for 2014.

Det ble i styremøte i juni 2015 besluttet at ansatte som er i ytelsesordningen må gå over til innskuddsbasert pensjonsordning fra 1.1.2016. Ved overgang til innskuddsbasert pensjonsordning fra 1.1.2016 får ansatte som er med i ytelsesordningen fripolise på opplynte rettigheter fra ytelsesordningen. Fripoliser forvaltes av pensjonskassen som fra 1.1.2016 blir en fripolisekasse. Det er opprettet en rammeavtale mellom SpareBank 1 SR-Bank og pensjonskassen som blant annet omhandler finansiering, kapitalforvaltning mv. På grunn av ansvaret SpareBank 1 SR-Bank ASA fremdeles har, vil fremtidig forpliktelse måtte innarbeides i regnskapet. Styret i pensjonskassen skal være sammensatt av representanter fra konsernet og deltakere i pensjonsordningene i henhold til vedtektene i pensjonskassen. Endringen har medført reduksjon i pensjonsforpliktelsen.

Effekten som er tatt inn i regnskapet i 3. og 4. kvartal 2015 er:

Morbank				Konsern		
3. kv. 2015	4. kv. 2015	01.01.15 - 31.12.15		01.01.15 - 31.12.15	4. kv. 2015	3. kv. 2015
-60	-153	-213	Avkorting ført mot resultatet	-226	-163	-63

For den ytelsesbaserte pensjonsavtalen er følgende økonomiske forutsetninger lagt til grunn ved beregning av forpliktelsen:

4. kv. 2014	1. kv. 2015	2. kv. 2015	3. kv. 2015	4. kv. 2015	Morbank og konsern
2,30 %	2,40 %	2,80 %	2,60 %	2,70 %	Diskonteringsrente
2,30 %	2,40 %	2,80 %	2,60 %	2,70 %	Forventet avkastning på midlene
2,75 %	2,75 %	2,75 %	2,50 %	2,50 %	Fremtidig lønnsutvikling
2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,25 %	2,25 %	G-regulering
2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	1,60%/2,00%	Pensjonsregulering/fripoliseregulering

Bevegelse pensjonsforpliktelse (i mill kroner) :

4. kv. 2014	4. kv. 2015	01.01.14 - 31.12.14	01.01.15 - 31.12.15		01.01.15 - 31.12.15	01.01.14 - 31.12.14	4. kv. 2015	4. kv. 2014
480	398	223	625	Netto forpliktelse IB	674	242	437	512
149	-23	415	-187	Aktuarielle forpliktelser og tap ført i utvidet resultat	-200	444	-28	166
22	19	83	88	Netto pensjonskostnad	95	88	23	22
-23	0	-79	-66	Foretakets tilskudd	-71	-82	-1	-23
-3	-3	-12	-9	Utbetalinger over drift	-9	-13	-5	-3
0	-153	-5	-213	Avkorting ført mot resultatet	-226	-5	-163	0
625	238	625	238	Netto pensjonsforpliktelse UB	263	674	263	674

Note 15 Salg av utlån

SpareBank 1 SR-Bank og øvrige eiere inngikk i tredje kvartal 2010 avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner utstedt av foretaket begrenset til en samlet verdi av tolv måneders forfall. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for SpareBank 1 SR-Bank.

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. For mer informasjon om regnskapsmessige behandlingen av avtalene, se note 2 og note 9 i årsregnskapet for 2014.

Sparebank 1 SR-Bank har også inngått avtale om salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom fra SpareBank 1 SR-Bank til SR-Boligkreditt. Slike utlån fraregnes i morbankens balanse, men inngår i konsernregnskapet.

Note 16 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evne til å finansiere økning i eiendeler. Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile bankens konservative risikoprofil. Styret har vedtatt interne rammer slik at banken har en mest mulig balansert forfallsstruktur på sine innlån. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise og systemkrise og kombinasjon av disse, samt at det er etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser. Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonsinnlån og OMF var 3,1 år ved utgangen av 4. kvartal 2015. Samlet LCR var 128 prosent ved utgangen av 4. kvartal og gjennomsnittlig samlet LCR var 140 prosent i kvartalet. LCR i norske kroner og euro var henholdsvis 74 og 688 prosent ved utgangen av kvartalet.

Note 17 Opplysning om virkelig verdi

Konsern

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.

Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.

Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger).

Virkelig verdi 31.12.2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Netto utlån kunder			10.565	10.565
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	15.109	4.424		19.533
Finansielle derivater		6.135		6.135
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	186	18	236	440
Virksomhet som skal selges			168	168
Gjeld				
Finansielle derivater		2.786		2.786
Ingen overføring mellom nivå 1 og 2				
Virkelig verdi 31.12.2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Netto utlån kunder			9.994	9.994
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	14.203	1.058		15.261
Finansielle derivater		7.340		7.340
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	217	118	288	623
Virksomhet som skal selges			22	22
Gjeld				
Finansielle derivater		3.317		3.317
Ingen overføring mellom nivå 1 og 2				
SpareBank 1 SR-Bank Konsernet				27
Urevidert				

Fortsettelse note 17 Opplysning om virkelig verdi

Beholdningsendring i regnskapsåret på eiendeler verdsett etter annet enn observerbare markedsdata

Konsern	Utlån til kunder	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	Virksomhet som skal selges
Saldo 1.1.	9.994	288	22
Tilgang	3.985	25	137
Avgang	-3.319	-145	
Overført fra eller til verdsettelse etter priser i aktivt marked eller observerbare markedsdata			
Verdiendring ¹⁾	-95	68	9
Saldo 31.12.	10.565	236	168
Nominell verdi /kostpris	10.145	180	107
Virkelig verdi justering	420	56	61
Saldo 31.12	10.565	236	168

Eierandelene i Bank 1 Oslo Akershus verdivurderes hvert kvartal av SpareBank 1 Gruppen og distribueres til alle alliansebankene. SpareBanken Hedmark har i 2015 benyttet seg av opsjon på kjøp av resterende aksjer i Bank 1 Oslo Akershus og endelig gjennomføring av transaksjonen forventes første kvartal 2016. Verdivurdering av eierandelene i Bank 1 Oslo Akershus er basert på et gjennomsnitt av fem ulike metoder hvor siste kjente transaksjonskurs, resultat pr aksje, utbytte pr aksje og EBITDA er input i vurderingene.

Det ble inngått avtale om salg av eierandelene i Nets Holding i første kvartal 2014. Verdi i henhold til salgssavtale ble benyttet i kvartalsregnskapet og medførte en inntekt på MNOK 202 i første kvartal 2014.

SpareBank 1 SR-Bank er medlem i Visa Norge FLI. Visa Norge FLI er som gruppelem i Visa Europe også aksjonær i Visa Europe Ltd. Den 2. november 2015 ble det offentliggjort en avtale om salg av Visa Europe Ltd til Visa Inc. Transaksjonen som forventes å bli gjennomført i Q2 2016 vil øke egenkapitalen i Visa Norge IFS betydelig. Eierinteressene som SpareBank1 SR-Bank har i Visa Norge IFS er vurdert å være en finansiell eiendel i kategorien tilgjengelig for salg (AFS investering) og skal da regnskapsføres til virkelig verdi så lenge virkelig verdi kan måles pålitelig. Vederlaget består av aksjer i Visa Inc, et kontantvederlag og et betinget vederlag. Visa Europe Ltd har estimert en verdi på aksjene i Visa Inc. Ved vurdering av virkelig verdi er aksjene i Visa Inc fastsatt ved bruk av kurs på aksjene og valutakurs pr 31.12.2015 med fradrag for likviditetsrabatt priset i oppkjøpsanalyse og likviditetsrabatt estimert av SpareBank 1 SR-Bank. Kontantvederlaget er indikert av Visa Europe Ltd. SpareBank 1 SR-Bank har benyttet sin stemmeandel på 3,1% i Visa Norge IFS for å beregne andel av total estimert verdi. Estimert virkelig verdi ble benyttet i kvartalsregnskapet og medførte en inntekt i utvidet resultat på MNOK 95,2 i fjerde kvartal 2015.

Andre eierandeler er vurdert ved ulike metoder som siste kjente transaksjonskurs, resultat pr aksje, utbytte pr aksje, EBITDA og neddiskonterte kontantstrømmer.

Verdsettelsen av fastrentelånene er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldene rentekurve hensyntatt ett markedspåslag, som er justert for fortenestemargin. Gjennomført sensitivitetsanalyse indikerer at en økning i diskonteringsrenten på 10 basispunkter ville medført en negativ resultat effekt på 32 mill kroner.

¹⁾Verdiendringer er resultatført under netto inntekter fra finansielle instrumenter

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 31.12.2015 som påvirker det avlagte delårsregnskapet.

Resultat fra kvartalsregnskapene

SpareBank 1 SR-Bank konsern (i mill kroner)	4. kv. 2015	3. kv. 2015	2. kv. 2015	1. kv. 2015	4. kv. 2014	3. kv. 2014	2. kv. 2014	1. kv. 2014	4. kv. 2013
Renteinntekter	1.408	1.431	1.436	1.477	1.588	1.568	1.543	1.438	1.466
Renekostnader	730	782	797	850	933	947	962	891	892
Netto renteinntekter	678	649	639	627	655	621	581	547	574
Provisjonsinntekter	388	372	418	427	423	421	462	498	500
Provisjonskostnader	17	21	20	20	19	20	19	20	12
Andre driftsinntekter	1	2	1	1	1	2	1	2	1
Netto provisjons- og andre inntekter	372	353	399	408	405	403	444	480	489
Utbytte	1	1	8	7	1	10	7	18	-2
Inntekter av eierinteresser	110	78	101	133	138	150	137	81	95
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-124	-67	-15	71	-23	-18	57	220	102
Netto inntekter fra finansielle investeringer	-13	12	94	211	116	142	201	319	195
Sum netto inntekter	1.037	1.014	1.132	1.246	1.176	1.166	1.226	1.346	1.258
Personalkostnader	114	221	300	310	308	307	293	294	323
Administrasjonskostnader	125	114	122	119	128	114	120	106	109
Andre driftskostnader	129	94	114	101	94	99	88	105	102
Sum driftskostnader	368	429	536	530	530	520	501	505	534
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	669	585	596	716	646	646	725	841	724
Nedskrivninger på utlån og garantier	192	96	44	88	93	69	41	54	50
Driftsresultat før skatt	477	489	552	628	553	577	684	787	674
Skattekostnad	35	112	121	132	105	123	150	128	107
Resultat etter skatt	442	377	431	496	448	454	534	659	567

Lønnsomhet

Egenkapitalavkastning pr kvartal ¹⁾	10,6 %	9,3 %	10,8 %	12,7 %	11,7 %	12,2 %	14,5 %	18,4 %	16,2 %
Kostnadsprosent ²⁾	35,5 %	42,3 %	47,3 %	42,5 %	45,1 %	44,6 %	40,9 %	37,5 %	42,4 %
Gjennomsnittlig rentemargin ³⁾	1,40 %	1,39 %	1,44 %	1,45 %	1,51 %	1,48 %	1,41 %	1,40 %	1,46 %

Balansetall fra kvartalsregnskapene

Brutto utlån til kunder	155.190	151.911	150.245	144.686	141.620	137.343	135.335	121.723	120.273
Brutto utlån til kunder inkludert SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	183.896	182.940	181.440	178.750	174.492	170.270	168.624	166.593	166.662
Utlånsvekst (brutto) siste 12 mnd ⁴⁾	9,6 %	10,6 %	11,0 %	18,9 %	17,7 %	17,7 %	17,5 %	8,4 %	-16,8 %
Utlånsvekst inkludert SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	5,4 %	7,4 %	7,6 %	7,3 %	4,7 %	3,5 %	3,6 %	3,8 %	5,3 %
Innskudd fra kunder	89.444	88.980	90.788	85.984	81.489	81.228	81.728	74.440	71.667
Innskuddsdekning	57,6 %	58,6 %	60,4 %	59,4 %	57,5 %	59,1 %	60,4 %	61,2 %	59,6 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	9,8 %	9,5 %	11,1 %	15,5 %	13,7 %	14,9 %	11,5 %	8,5 %	6,0 %
Forvaltningskapital	192.049	191.500	181.889	176.913	174.926	168.310	167.273	157.752	156.985
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	192.315	185.459	177.861	175.938	172.179	166.894	164.949	158.867	155.489

Nedskrivninger på utlån og mislighold

Nedskrivning i prosent av utlån ⁵⁾	0,50 %	0,25 %	0,12 %	0,25 %	0,27 %	0,20 %	0,13 %	0,18 %	0,17 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,55 %	0,23 %	0,27 %	0,31 %	0,30 %	0,38 %	0,40 %	0,52 %	0,69 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,35 %	0,45 %	0,51 %	0,50 %	0,36 %	0,39 %	0,41 %	0,38 %	0,37 %

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning	13,3 %	12,2 %	12,3 %	12,1 %	11,5 %	11,3 %	11,4 %	11,2 %	11,1 %
Kjernekapitaldekning	14,2 %	13,1 %	13,1 %	12,9 %	12,3 %	13,1 %	13,2 %	13,0 %	12,8 %
Kapitaldekning	16,7 %	15,2 %	15,3 %	15,2 %	14,5 %	15,4 %	14,6 %	14,5 %	14,1 %
Kjernekapital	16.882	16.063	15.771	15.206	14.828	15.304	14.978	14.691	14.511
Netto ansvarlig kapital	19.933	18.635	18.403	17.838	17.465	18.037	16.584	16.407	15.915
Risikoveklet balanse	119.124	122.380	120.363	117.589	120.189	117.278	113.725	113.413	113.075
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	6,3 %	5,9 %	6,3 %	6,1 %	6,1 %				

Likviditet

Likviditetsdekning (LCR) ⁶⁾	128 %	164 %	111 %	113 %	94 %				
Innskuddsdekning	57,6 %	58,6 %	60,4 %	59,4 %	57,5 %	59,1 %	60,4 %	61,2 %	59,6 %

Se neste side for definisjoner av utvalgte nøkkeltall

SpareBank 1 SR-Bank aksjen	4. kv. 2015	3. kv. 2015	2. kv. 2015	1. kv. 2015	4. kv. 2014	3. kv. 2014	2. kv. 2014	1. kv. 2014	4. kv. 2013
Børskurs ved utgangen av kvartalet	39,30	42,40	52,25	56,25	52,50	61,00	59,75	60,75	60,25
Børsverdi (millioner kroner)	10.051	10.844	13.363	14.386	13.427	15.601	15.281	15.537	15.409
Antall utstedet aksjer, mill	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75
Bokført egenkapital pr aksje (inkludert utbytte)	66,14	64,02	62,56	62,40	60,28	59,21	57,63	57,45	55,00
Resultat pr aksje, i kr	1,73	1,47	1,69	1,94	1,75	1,78	2,09	2,58	2,22
Pris / Resultat pr aksje	5,68	7,21	7,73	7,25	7,50	8,57	7,15	5,89	6,78
Pris / Bokført egenkapital	0,59	0,66	0,84	0,90	0,87	1,03	1,04	1,06	1,10
Annualisert omsetningshastighet i kvartalet ⁷⁾	3,4 %	5,1 %	5,6 %	7,4 %	7,7 %	3,0 %	5,5 %	7,6 %	6,3 %
Effektiv avkasning ⁸⁾	-7,3 %	-18,9 %	-3,6 %	7,1 %	-13,9 %	2,1 %	1,0 %	0,8 %	26,3 %

Definisjoner nøkkeltall

¹⁾ Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

²⁾ Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

³⁾ Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

⁴⁾ Høy utlånsvekst i 2014 skyldes tilbakekjøp av lån fra SpareBank 1 Boligkreditt AS

⁵⁾ Nedskrivning på utlån i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån, annualisert

⁶⁾ Likvide aktiva dividert på netto likviditetsutgang i et 30 dagers alvorlig stressscenario

⁷⁾ Annualisert omsetning av aksjen i perioden, målt i prosent av antall utestående aksjer

⁸⁾ Prosentvis endring i børskurs siste periode, inkludert utbetalt aksjeutbytte

Kontaktinformasjon

Adresse

Bjergsted Terrasse 1
Postboks 250
4066 Stavanger

Tel. +47 915 02002

www.sr-bank.no

Konsernledelse

Arne Austreid, CEO
Tel. +47 900 77 334
E-post. arne.austreid@sr-bank.no

Inge Reinertsen, CFO
Tel. +47 909 95 033
E-post. inge.reinertsen@sr-bank.no

Investor Relations

Stian Helgøy, Investor Relations
Tel. +47 906 52 173
E-post. stian.helgoy@sr-bank.no

Finanskalenderen 2016

Foreløpig årsresultat 2015	Torsdag 4. februar
Generalforsamlingsmøte	Onsdag 27. april
Eks utbytte	Torsdag 28. april
1. kvartal 2016	Onsdag 27. april
2. kvartal 2016	Onsdag 10. august
3. kvartal 2016	Onsdag 26. oktober